

С.Ф. Беркинбаев, Г.У. Есетова, Ж.Ж. Рахымбаева
 НИИ кардиологии и внутренних болезней МЗ СЗ РК, г.Алматы

АНАЛИЗ СМЕРТНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ОТ БОЛЕЗНЕЙ ОРГАНОВ ДЫХАНИЯ В 2013-2015 Г.Г.

Болезни органов дыхания занимают лидирующие позиции в структуре общей заболеваемости населения, как по числу тяжелых осложнений с летальным исходом, так и по инвалидности, смертности, нанося большой ущерб здоровью людей и государству в целом. По данным ВОЗ смертность от болезней органов дыхания к 2020 году займет третье место во всем мире.

Цель исследования. Анализ смертности населения РК от болезней органов дыхания (БОД) за 2013 – 2015г.г.

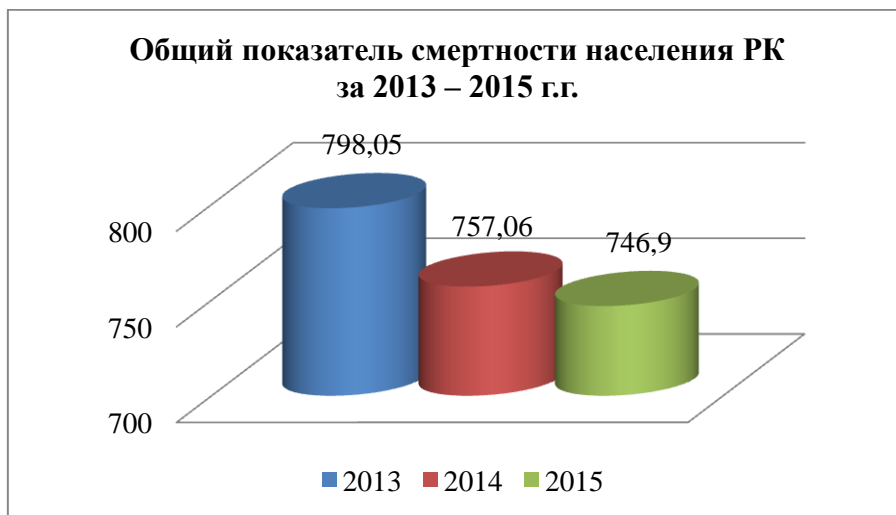
Материалы и методы. Использовались показатели статистического сборника МЗ СЗ РК «Здоровье населения РК и деятельность ОЗ» (показатели смертности (ПС) на 100 тыс.населения).

Результаты. Представлены данные об общей и региональной структуре смертности населения РК по причине болезней органов дыхания за 2013-2015г.г. Смертность населения РК по причине БОД в течение указанного периода занимала 2-е место в структуре смертности от всех причин и достигала в 2013г - 67,2, 2014г - 95,9, 2015г - 105 случая на 100 тыс. населения. Наиболее высокие показатели смертности от БОД отмечается в северных и восточных регионах: в СКО 172,08 случаев, ВКО 120,32 случаев на 100 тыс. населения.

Выводы. В структуре общей смертности населения РК, несмотря на постепенное снижение уровня показателя смертности, смертность по причине болезней органов дыхания сохраняет одно из лидирующих позиций.

Ключевые слова: болезни органов дыхания, регион, смертность

Болезни органов дыхания занимают лидирующие позиции в структуре общей заболеваемости населения, как по числу тяжелых осложнений с летальным исходом, так и по инвалидности и смертности, и наносят большой ущерб здоровью людей и государству в целом. По данным ВОЗ смертность от болезней органов дыхания к 2020 году займет третье место во всем мире.

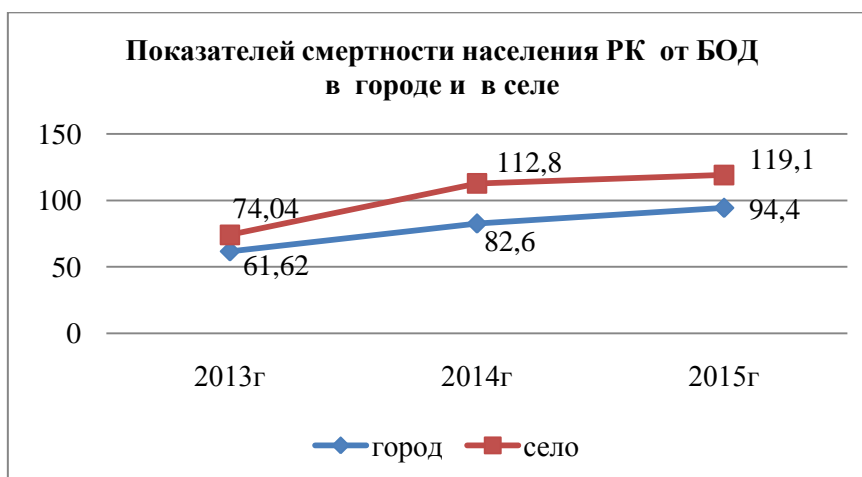

Анализ данных показывает снижение общего показателя смертности населения РК в 2014 на 32 и в 2015г. на 10,16. В структуре общей смертности показатели смертности населения РК от БОД за последние два года стабильно занимают 2 –е место после болезней системы кровообращения (207,2; 193,8), опережая смертность от злокачественных новообразований (94,8; 93,8) и несчастных случаев(87,6; 82,5).

Показатели смертности населения РК от БОД за 2013 -2015г.г. к общей смертности РК составили:

Анализ показывает рост показателей смертности населения РК от БОД за 2013 – 2015г.г. В 2014 г. прирост составил 28,7, в 2015г. – 9,1. Стоит отметить, что, несмотря на рост смертности, показатель смертности за последний год в три раза меньше предыдущего года. Однако в структуре общей смертности отмечается рост доли смертности от БОД с 8,4% в 2013г. до 14,05% в 2015г. Анализ показателей смертности населения РК от БОД в городе и в селе:

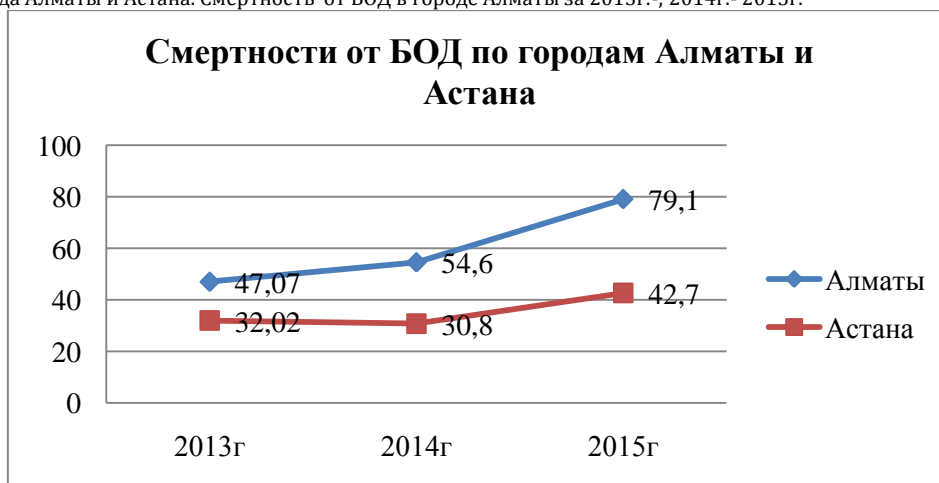
Анализ данных за 2013 -2015 г.г. показывает увеличение смертности от БОД как в городе так и в сельской местности, причем в сельской местности смертность на 10 - 15% выше чем в городе. Анализ смертности от БОД по регионам за 2013 – 2015 г.г.:

2013год		2014год		2015год	
регион	показатель	регион	показатель	регион	показатель
СКО	172,08	СКО	221,7	Костанай	239,2
ВКО	120,32	Костанай	194,5	СКО	186,3
Костанайская область	120,18	ЗКО	151,4	ВКО	182,1

Самая высокая смертность в РК от БОД отмечается в северных и восточных регионах. По регионам самый низкий показатель смертности от БОД за 2013 – 2015 г.г.:

2013год		2014год		2015год	
регион	показатель	регион	показатель	регион	показатель
Мангыстау	23,89	Мангыстау	25,8	Мангыстау	40,5
Атырау	35,08	ЮКО	57,3	ЮКО	50,2
ЮКО	35,7	Жамбыл	71,5	КЗО	65,2

Самая низкая смертность от БОД в Мангыстауской и Южно-казахстанской областях. Из показателей смертности регионов исключены города Алматы и Астана. Смертность от БОД в городе Алматы за 2013г.-; 2014г.- 2015г.

Общий анализ смертности БОД по городам Алматы и Астаны показывает динамику роста. По городу Алматы в 2014 г. на 7,5 больше чем в 2013г., в 2015г. смертность увеличилась на 24,5. По Астане смертность в 2014г. на 1,22 меньше чем в 2013г., но в

2015г. прирост смертности составил 11,9. Сравнивая показатель смертности между городами, мы видим, что в г.Алматы смертность населения от БОД выше чем в г.Астана: в 2013г. на 15,05; в 2014г. на 23,8; в 2015г. – 36,4.

Выводы: В структуре общей смертности населения РК, несмотря на постепенное снижение уровня показателя смертности, смертность по причине болезней органов дыхания сохраняет одно из лидирующих позиций. Полученные данные указывают на необходимость повышения качества и доступности пульмонологической помощи населению РК, особенно в тех регионах где показатели смертности остаются высокими.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

- 1 Здоровье населения Республики Казахстан и деятельность организаций здравоохранения в 2013 году: Сборник. – Астана: 2014. – 356 с.
- 2 Здоровье населения Республики Казахстан и деятельность организаций здравоохранения в 2015 году: Сборник. – Астана: 2016. – 358 с.

С.Ф. Беркінбаев, Г.У. Есетова, Ж.Ж.Рахымбаева

*ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму
министрлігінің Кардиология және ішкі аурулар
ғылыми-зерттеу институты, Алматы қ., Қазақстан*

ТЫНЫС АЛУ АҒЗАЛАРЫНЫҢ АУРУЫНАН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ 2013-2015 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ӨЛІМ-ЖІТІМ КӨРСЕТКІШІНІҢ АНАЛИЗИ

Түйін: Халықтың жалпы сырқаттанушылық құрылымында тыныс алу ағзалары аурулары, өліммен аяқталған ауыр асқынулар саны бойынша ғана емес, сонымен қатар мүгедектік пен өлім-жітім көрсеткіші бойынша жетекші орын алады және халықтың денсаулығына, мемлекетке үлкен залал тигізеді. ДДСҰ-ның ұйғарымы бойынша тыныс алу ағзалары аурулары бойынша өлім-жітім көрсеткіші 2020 жылы 3- орын алады.

Зерттеудің мақсаты. Тыныс алу ағзаларының ауруынан ҚР тұрғындарының 2013-2015 жылдар аралығындағы өлім-жітім көрсеткішін.

Материал және әдістері. ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінің статистикалық жинағы қолданылды «ҚР халқының денсаулығы және қоғамдық денсаулық сақтау қызметі» (100 000 адамға шаққандағы өлім көрсеткіші)

Нәтижелері және талқылауы. ҚР халқының 2013-2015 жылдардағы тыныс алу ағзалары ауруы себебінен өлім-жітімнің жалпы және аймақтық құрылымы туралы маңызды деректер көрсетілген. ҚР халқының тыныс алу ағзалары ауруы себебінен қайтыс болу көрсеткіші көрсетілген мерзімдерде өлім-жітім құрылымының барлық себептер бойынша екінші орын алды және 2013 жылы 100 мың адамға шаққанда 67,2 жағдай, 2014 жылы - 95,9 жағдай, 2015 жылы – 105 жағдайға жетті. Тыныс алу ағзалары ауруы себебінен қайтыс болу көрсеткіші солтүстік және батыс аймақтарда ең жоғары болды. СҚО 100 мың адамға шаққанда 172,08 жағдай және БҚО 120,32 жағдай тіркелді.

Қорытынды. Өлім-жітім деңгейін біртіндеп төмендеуіне қарамастан ҚР халқының жалпы өлім-жітім құрылымында тыныс алу ағзалары ауруы себебінен қайтыс болу көрсеткіші жетекші орынын сақтап отыр.

Түйінді сөздер: тыныс алу ағзалары ауруы, аймақ, өлім-жітім

S.F. Berkinbaev, G. Esetova, Zh.Zh. Rakhimbayeva

*Research Institute of Cardiology and Internal Disease of the Ministry of Health and Social Development of the
Republic of Kazakhstan, Almaty c., Kazakhstan*

ANALYSIS OF MORTALITY OF THE POPULATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN FROM THE RESPIRATORY DISEASES IN 2013-2015 YEARS

Resume: Diseases of respiratory organs occupy a leading position in structure General morbidity of the population, both in the number of severe complications resulting in death, and disability and mortality, and cause great damage to people's health and the state in general. According to WHO, mortality from respiratory organs by 2020 to take third place in the world.

Objective. Analysis of mortality in Kazakhstan from respiratory diseases of the system (DRS) for 2013 – 2015 years.

Material and methods. We used indicators of the statistical compilation the Ministry of health and social development of the Republic of Kazakhstan named " Population health and activity of public health" (the mortality rate (MR) per 100 thousand population).

Results and discussion. Presented data on total and regional structure of mortality of population due to respiratory diseases for 2013-2015 y.y.

The mortality rate of the population of Kazakhstan by reason of the BOD for a specified period occupied second place in the structure of mortality from all causes had reached in 2013 with 67.2, 2014 was 95.9, 2015 - 105 cases per 100 thousand population. It was the highest mortality rate in BAUD noted in the Northern and Eastern regions in SKO 172,08 cases, the SAI 120,32 cases per 100 thousand population.

Conclusions. In the structure of total mortality of the population of Kazakhstan , despite a gradual decline in mortality, mortality due to respiratory diseases keep leading positions.

Keywords: Diseases of the respiratory system, region, mortality